

УДК 339.9

РЕЗУЛЬТАТИ ОДНОСТОРОННЬОГО ВІДКРИТТЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО РИНКУ ДЛЯ УКРАЇНИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОВНОЦІННОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ ПОГЛИБЛЕНОЇ ЗВТ З ЄС

Сібекіна А. Ю.

Старший викладач кафедри світового господарства і міжнародної економічної інтеграції Українського державного університету фінансів та міжнародної торгівлі.

Анотація. *Стаття торкається актуальних питань результатів та проблем торговельних преференційних заходів з боку Європейського союзу з огляду на політику диверсифікації ринків і стимулювання постачання продукції українського виробництва в країни-члени Європейського Союзу.*

Одностороннє відкриття ринків ЄС, що почало функціонувати з травня 2014 р., зумовило скасування (або зменшення) тарифів з експорту промислових товарів та сільськогосподарської продукції України.

Завдяки отриманим можливостям односторонньої вільної торгівлі український бізнес спромігся збільшити експорт до ЄС на 25% у доларовому еквіваленті.

Сільське господарство та промисловість із переробки сільгосппродукції України отримали найбільше зиску від впровадження асиметричних преференцій з боку ЄС.

Таким чином, ЄС погодився подовжити односторонні преференції для України до 31 грудня 2015 року. Відповідно, до того часу не буде застосовуватися Угода про Асоціацію в частині зони вільної торгівлі.

Призупинення процесу впровадження поглибленої ЗВТ з ЄС впливає, в першу чергу, на стан бюджетних надходжень, політику квот, а також на реформування та модернізацію вітчизняних підприємств, які мають використати період відтермінування для підвищення своєї конкурентоспроможності.

Ключові слова: *Угода про Асоціацію, зона вільної торгівлі, промисловість, сільське господарство, мито.*

Постановка проблеми. У квітні 2014 р. Європейським Союзом (ЄС) було введено преференції заради допомоги українській економіці, згідно з якими ЄС відмовився збирати мита з українського експорту, в той час як європейські товари експортувалися в Україну за старими митами.

Відповідні пільги мали діяти до листопада 2014 р., після чого їх мав замінити повноцінний режим зони вільної торгівлі (ЗВТ).

Мета статті – проаналізувати основні результати одностороннього введення торговельних преференцій з боку ЄС, зокрема відкриття європейських ринків для українських товарів, а також розглянути проблеми на шляху запровадження поглибленої зони вільної торгівлі в 2016 році.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. З моменту зриву, а потім кардинальної зміни курсу до підписання УА з ЄС, перед керівництвом України поставало питання інтеграційних викликів та стратегію оптимального шляху розвитку країни. Тлумачення проблемних аспектів та особливостей положень угоди про Асоціацію з ЄС, час від часу

висвітлювалися в публікаціях експертів Представництва Європейського Союзу в Україні [1], Інституту економічних досліджень та політичних консультацій [2, 3], Міжнародного центру перспективних досліджень [4], Плотнікова О. [5], Савицького О. [6], Сушко О. [7], Хорольського Р. [8], Шниркова О. [9], Шумило О. [10], тощо, проте мають поодинокі висвітлення.

Основні результати дослідження. В березні 2014 року Україною було поновлено курс на євроінтеграцію. Так, Верховною Радою було прийнято постанову зі схваленими першочерговими євроінтеграційними кроками [11], а також скасовано розпорядження Кабінету Міністрів України щодо призупинення процесу підготовки до укладання Угоди про Асоціацію (УА) між Україною та ЄС у листопаді 2013 р. [12].

В результаті цього 21 березня у Брюсселі відбулося урочисте підписання політичної УА ЄС та України.

Таким чином, згідно в висловлюванням прем'єр-міністра України, підписання політичної частини УА з ЄС стало першим кроком до повноправного членства України в ЄС. Крім того, підписана політична частина УА стосується найбільш важливих аспектів, насамперед співпраці у сфері безпеки та оборони [13].

Вже на початку квітня 2014 р. Європарламент підтримав пропозицію щодо зниження митних зборів для українського імпорту. Тоді Прем'єр-міністр України прогнозував: якщо Україна невідкладно розпочне постачання товарів на терени ЄС, українські експортери додатково отримають близько 500 млн. євро [14].

Зрештою, одностороннє відкриття ринків запрацювало 15 травня 2014 р. та скасувало 94,7% тарифів ЄС, що стягувалися з імпорту промислових товарів з України [15]. Також зменшилися тарифи на решту невеличку кількість промислових товарів.

Окрім того, заходом передбачено скасування тарифів на понад 80% експорту сільськогосподарської продукції України [15]. Водночас ЄС обмежує кількість «чутливої» продукції – зокрема, зернових, свинини, яловичини, курятини та обробленої харчової продукції, – які можуть імпортуватися з нульовою ставкою мита, щоб не завдавати шкоди інтересам виробників цієї продукції з ЄС.

Торговельні «преференційні» заходи з боку ЄС не зобов'язують Україну симетрично скасовувати свої власні митні збори на імпорт з ЄС. Однак вони не передбачають їхнє підняття.

Крім того, імпорт з України повинен відповідати правилам ЄС щодо маркування походження товару. У такий спосіб українська влада повинна буде гарантувати, що товари з інших країн, замасковані під українські, не потраплять до ЄС через територію України [16, с. 146].

Застосування одностороннього торговельного заходу мало тривати до 1 листопада 2014 р., або до набуття чинності УА (разом із глибокою і всеосяжною ЗВТ та двосторонньою лібералізацією торгівлі).

Цікавими виявилися статистичні дані щодо проміжних результатів односторонньої лібералізації митного режиму до країн ЄС, оприлюднені Представництвом ЄС в Україні.

Наразі доступні помісячні дані лише першого півріччя 2014 року. В цей період ще не було повномасштабних військових дій на Донбасі.

Таким чином, лише за два перших місяці дії односторонньої вільної торгівлі, не маючи довгострокових контрактів з європейськими партнерами і не підготувавшись як слід до нових можливостей, український бізнес зміг наростити експорт до ЄС на 25% у доларовому еквіваленті [17], як видно з табл. 1. Це означає, що в гривнях експорт до ЄС виріс приблизно вдвічі порівняно з 2013 р.

Таблиця 1.
Обсяги експорту до ЄС та країн Митного союзу

Країна	Обсяги експорту, млн. дол. США				Зміна, %
	травень-червень	травень-червень	січень-квітень	січень-квітень	
	2013	2014	2013	2014	
Росія	2561	1969	5002	3737	-23.1
Білорусь	310	304	695	498	-1.9
Казахстан	346	214	757	310	-38.2
ЄС	2348	2935	5960	6522	25.0

Джерело: [1].

При цьому дуже важливим є ще одне порівняння – зростання експорту в ЄС до лібералізації митного режиму (тобто у травні та червні 2014 р.) в порівнянні з експортом січні-квітні 2014 р. у (тобто в період, коли європейські мита ще діяли).

Отже, односторонні торговельні преференції мають реальний позитивний вплив на економіку України.

Варто зауважити, що динаміка експорту в Росію за цей період не змінилася. Внаслідок торговельної війни експорт до РФ і в січні-квітні, і в травні-червні 2014 р. був на чверть меншим за 2013 р.

Що стосується Казахстану, шлях до якого транзитом проходить через територію Росії, то його показник має найбільш негативне значення (–38,2%). Втім, Білорусія, яка спершу приєдналася до торговельної війни, згодом повернулася до обсягів експорту, близьких до минулорічних.

В той же час, некоректно говорити, що позитивні зміни у торгівлі з ЄС відбулися виключно через скасування мит.

Можна стверджувати, що девальвація гривні (що суттєво підвищує конкурентоздатність української продукції), ефект російських торгових обмежень та відновлення європейської бізнес-активності країнах також позитивно вплинули на зміни у торгівлі з ЄС.

На рис. 1 видно, що динаміка зростання експорту з України до ЄС не є однорідною.

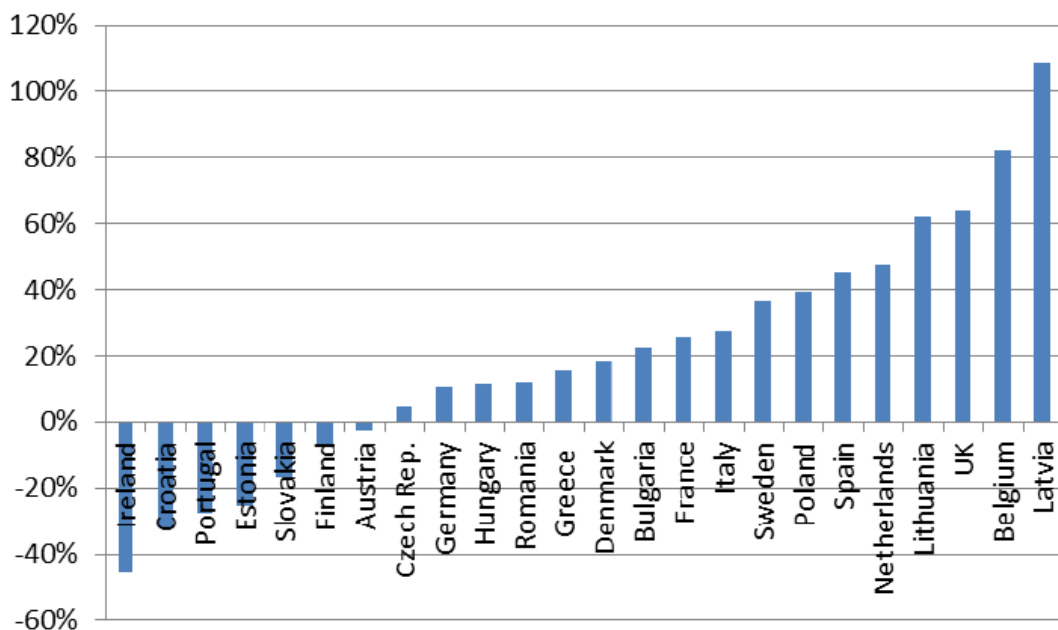

Рис. 1. Динаміка експорту з України до ЄС (травень-червень 2014 до травня-червня 2013, %).

Джерело: [1].

Так, найбільш відчутно в травні-червні 2014 р. скоротився експорт з України до Ірландії, Хорватії, Португалії, Естонії та Словаччини. Деякі європейські країни зменшили закупівлю українських товарів. Однак якщо порівнювати із зростанням торгівлі з іншими державами, то це падіння здаватиметься незначним.

Найбільше зріс експорт до Латвії, Бельгії, Великої Британії, Литви та Нідерландів. Причому латвійський імпорт з України показав неймовірну динаміку – зріс більше ніж удвічі.

Так, найбільшої вигоди від односторонніх преференцій ЄС отримало українське сільське господарство (рис. 2), а також промисловість із переробки сільгосппродукції. Зокрема, експорт продукції тваринництва зріс більше ніж на 150%, овочів та продукції рослинництва – більше ніж на 100%.

Окрім того, приблизно на 25% збільшився експорт металу та сталі – ключової продукції для підприємств сходу України. Експорт машинобудівної продукції також підвищився. Водночас експорт руди та неорганічної хімічної продукції суттєво впав.

Слід окремо наголосити на тому, що найбільшого зиску від відкриття європейських ринків отримали підприємства Східної України.

Отже, результати експорту України за досліджуваний період (травень-червень 2013-2014 рр.) наступні:

- у травні-червні 2013 р. експорт України до Росії склав 2,6 млрд. дол. США в порівнянні з 2,3 млрд. дол. в ЄС;
- у травні-червні 2014 р. експорт України в Росію знизився до 2,0 млрд. дол. США в порівнянні з збільшенням на 2,9 млрд. дол. США в ЄС;
- збільшення вітчизняного експорту на ринок ЄС (587 млн. дол. США) майже компенсувало падіння на російському ринку (592 млн. дол. США).

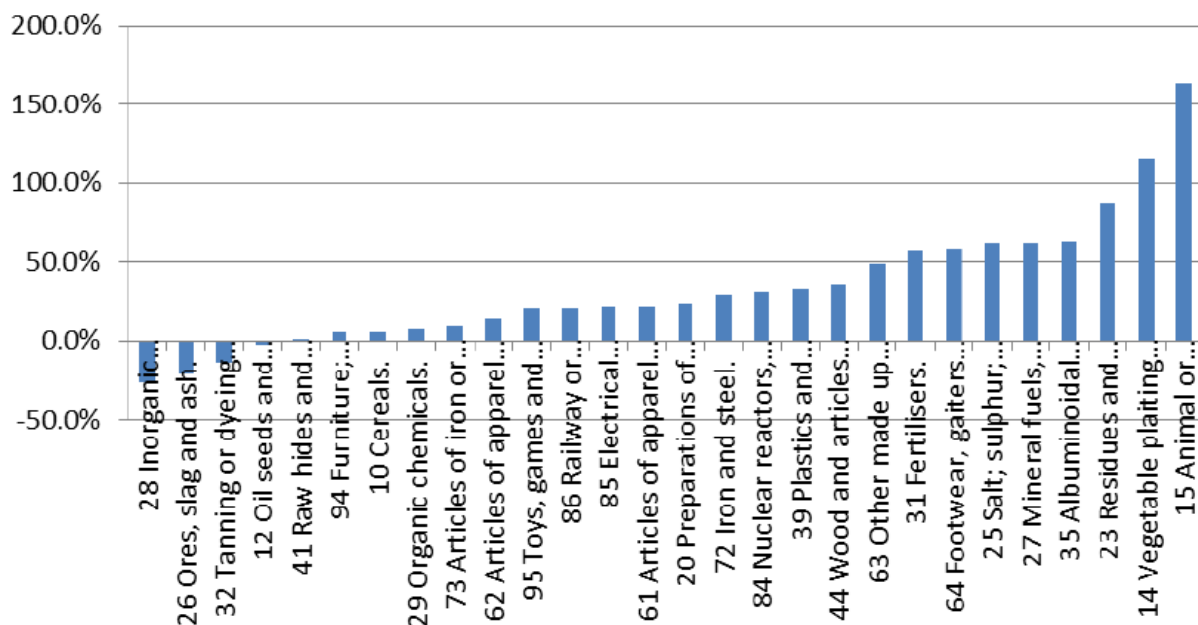

Рис. 2. Динаміка експорту з України до ЄС за товарними групами, %.

Джерело: [1].

Варто зазначити, що неоднорідна динаміка експорту пов'язана з тим, що не всі вітчизняні товаровиробники виявилися достатньо скоординованими для нових викликів і можливостей. Адже стабільний позитивний ефект від обнуління європейських мит ма-

тиме місце згодом, оскільки український бізнес ще має знайти нових партнерів у ЄС та підписати нові угоди.

16 вересня 2014 р. Верховна Рада ухвалила Угоду про ратифікацію з ЄС. Також синхронно з Радою УА ратифікував Європарламент. Президент підписав Закон про ратифікацію [18], процес якої триватиме за різними оцінками до 3-х років.

Так, згідно нових домовленостей, ЄС погодився подовжити односторонні преференції для України до 31 грудня 2015 року. Відповідно, УА в частині ЗВТ не буде застосовуватися до того часу.

Це рішення стало результатом тресторонньої наради на рівні міністрів ЄС, України та Росія, що були націлені на вирішенні торгових запитів Росії відносно нібито негативного впливу поглибленої ЗВТ України з ЄС на російську економіку.

Розглянемо нижче проблемні питання, що стосуються бюджетних надходжень, квот та модернізації та пов'язані з відтермінуванням ЗВТ.

З одного боку, відповідна домовленість – вигідна Україні. Адже вітчизняні товари продовжують експортуватися в ЄС без мит, тоді як мита на європейські товари зберігатимуться.

В уряді прогнозують, що дія автономних преференцій ЄС протягом квітня-листопада 2014 р. збереже українським експортерам біля 500 млн. євро [19]. Ці гроші експортери мали сплатити митним органам країн ЄС, однак тепер зможуть заощадити їх

З другого боку, існує економічний ефект від продовження преференцій. Проте мова йде більше не про збільшення бюджетних надходжень, а про запобігання їх зменшенню. Так, прогнозовано продовження дії автономних преференцій на рік збереже держбюджет від втрати митних надходжень на суму біля 3 млрд. грн. [19].

Також залишається питання заморозки збільшення квот. Адже протягом п'яти місяців дії автономних преференцій українські експортери вже використали, наприклад, річні квоти безмитних поставок пшениці та кукурудзи. Поява у 2014 р. додаткової квоти (на яку багато хто розраховував) дозволила би вже зараз збільшити експорт, а відповідно – приток валюти у країну.

Втім, відповідну проблему можна вирішити, домовившись із ЄС так, щоб із кінця наступного року розміри квот розраховувались, виходячи із норм другого року угоди.

Наступною проблемою слід виділити пригальмовування модернізації української економіки, яка значною мірою залежить від того, чи впевнений український бізнес у незворотності набрання чинності економічної частини угоди. В чому, наразі, українське суспільство переконують і вітчизняні, і європейські політики. Проте очевидно, що економічні претензії Росії не зникнуть, а відповідно – сторонам доведеться знову сісти за стіл переговорів.

І постає велике питання щодо можливостей якісно використати час, що лишився до 31 грудня 2015 р. Адже аналогічні консультації ЄС, України та Росії, що йшли майже півроку, не дали ніякого результату, оскільки Росія, як і раніше, переконує про ризики власній промисловості, ігноруючи аргументи України та ЄС.

Розповсюдженим поясненням цього є твердження, що за рік українська економіка вийде з кризи, а тому матиме більше сил протистояти економічному російському впливу. Дійсно, зараз, в умовах різкого спаду ВВП країни, таких можливостей в Україні немає. Крім того, МВФ та ЄБРР прогнозують продовження падіння української економіки і у 2015 році.

Отже, виходячи із нових домовленостей можна визначити наступні ключові моменти, що стосуються майбутньої поглибленої ЗВТ України з ЄС:

- синхронна ратифікація УА підтверджує неможливість змін тексту угоди та є умовою для будь-яких тимчасових поступок;
- ринок ЄС залишається відкритим, тобто ЄС продовжить автономні торговельні преференції для України до 31 грудня 2015 р., забезпечуючи українським експортерам вільний доступ на ринки для більшості продуктів;
- український бізнес отримує додатковий час для підвищення конкурентоспроможності, хоча девальвація гривні вже зумовила захист внутрішнього ринку порівняно із затримкою поступової ліквідації імпорتنих мит (середній рівень яких становить майже 4%);
- Росія зобов'язалася приєднатися до ЗВТ в рамках Союзу незалежних держав, що на певний час може знизити ризик відміни безмитного режиму для українського експорту до Росії, хоча нетарифні бар'єри завжди були основними торговими перешкодами в експорті в Росію;
- основним ризиком є відстрочка реформ, адже ключовою особливістю УА є гармонізація українського законодавства із законодавством ЄС;
- продовження тристоронніх переговорів дають додатковий час Росії, щоб торгуватися на подальші поступки і затримки в реалізації УА, що може впливати політичну ситуацію в Україні.

Висновки. Асиметричне введення торговельних заходів з боку ЄС щодо відкриття ринків ЄС для українських товарів, варто розглядати як суттєвий поштовх економіці України, що має заощадити вітчизняним виробникам і експортерам до 500 млн. євро на рік.

Результати торгівлі з ЄС за травень-червень 2014 р. підтверджують відчутний позитивний ефект від скасування мит ЄС в односторонньому порядку.

Хоча в економічному плані затримка Україною в реалізації Угоди про асоціацію з ЄС може мати помірний позитивний ефект для підірваної вітчизняної економіки. В той же час, політичні наслідки важче інтерпретувати, адже бракує повної інформації про результати переговорів.

Список використаної літератури

1. Представництво ЄС в Україні / Ukraine – impact on ATM and restrictions from Russia on exports [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/documents/eu_ua/impact_atm_en.pdf. – 25. 09. 2014.
2. Економічна складова Угоди про Асоціацію між Україною та ЄС: наслідки для бізнесу, населення та державного управління. – К. : Інститут економічних досліджень та політичних консультацій, 2013. – 127 с.
3. Мовчан В., Джуччі Р. Кількісна оцінка варіантів регіональної інтеграції України: глибока та всеосяжна зона вільної торгівлі з ЄС чи митний союз з Росією, Білоруссю та Казахстаном / В. Мовчан, Р. Джуччі, // Серія консультативних робіт [PP/05/2011]. – Берлін, Київ, листопад 2011. – с. 16 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ier.com.ua.
4. Оцінка наслідків угоди про вільну торгівлю між Україною та ЄС / Ахтирко Є., Блінов О., Бордюг Б., Газізуллін І., Калачов О. та ін.; За ред. О. Шумило. – К. : МЦДП, 2007. – 319 с.
5. О. Плотніков: міжнародне економічне співробітництво має відповідати національним інтересам України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.unn.com.ua/ua/interview/361914-o.plotnikov:-migenarodne-ekonomichne-spivrobitnitstvo-mae-vidpovidati-natsionalnim-interesam-ukrayini>. – 19. 05. 2011.

6. Савицький О. Зона вільної торгівлі з ЄС: от-от? // *День*. – 2010. – 29 жовтня. – № 197. – С. 1, 6-7.
7. Угода про асоціацію Україна-ЄС: дороговказ реформ / [Сушко О., Зелінська О., Хорольський Р., Мовчан В., Солоненко І., Гуменюк В., Трюхан В.] – К. : Фонд Конрада Аденауера в Україні, 2012. – 53 с.
8. Новий базовий договір між Україною та ЄС: пропозиції українських експертів / [Сушко О., Хорольський Р., Шевляков І., Шумило О.]. – К. : Представництво Фонду Конрада Аденауера, 2007. – 28 с. – (Серія «Політична освіта»).
9. Шнирков Олександр. Передумови та наслідки створення поглибленої зони вільної торгівлі між Україною та ЄС / Олександр Шнирков // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.iir.kiev.ua/ua/press/publication/2011/04/news255.html>. – 28. 04. 2011.
10. Сушко О., Філіпчук В. Угода про асоціацію з ЄС: чи така вже й необхідна? // *Дзеркало тижня*. – 2005. – № 9 (637). – 12-18 березня. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dt.ua/1000/1600/49478>.
11. Верховна Рада підтвердила курс України на євроінтеграцію [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eu.prostir.ua/news/262215.html?print>. – 13. 03. 2014.
12. Розпорядження Кабінету міністрів України «Про скасування розпорядження Кабінету Міністрів України від 21 листопада 2013 р. № 905» № 113-р від 2 березня 2014 року [Електронний документ]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/113-2014-%D1%80/paran2#n2>.
13. А. Яценюк: Підписання політичної частини Угоди про асоціацію – важливий перший крок до повноправного членства України в ЄС [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247126611&cat_id=244276429. – 21. 03. 2014.
14. Арсеній Яценюк представникам бізнесу: Двері європейської економіки відкриті. Прийшов час дуже швидких і конкретних рішень [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/control/publish/article?art_id=247218383. – 17. 04. 2014.
15. Представництво ЄС в Україні / Європарламент підтримав пропозицію щодо зниження митних зборів для українського імпорту [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/press_corner/all_news/news/2014/2014_04_03_01_uk.htm. – 03. 04. 2014.
16. Сібекіна А. Ю. Одностороннє введення ЄС торговельних заходів як фактор стимулювання бізнесу в Україні / А. Ю. Сібекіна // *Зовнішньоекономічна політика України в умовах інтеграційних процесів / Збірник матеріалів XVII Міжнародної науково-практичної конференції*: 29. 05. 2014 р. – К. : УДУФМТ, 2014. – С. 142-143.
17. Торгівля без війни. Підсумки двох місяців ЗВТ з Євросоюзом [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.eurointegration.com.ua/articles/2014/09/23/7026239/>. – 25. 09. 2014.
18. Закон України. Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1678-18>. – 16. 09. 2014.
19. Вільна торгівля з ЄС. Почати не можна відкласти [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.eurointegration.com.ua/articles/2014/09/23/7026239/>. – 13. 09. 2014.

THE RESULTS OF THE UNILATERAL OPENING OF THE EUROPEAN MARKET FOR UKRAINE AND PROSPECTS OF FULL OPERATION OF DEEP FTA

Sibekina A. U.

Senior lecturer of the World Economy and International Economic Integration Department, Ukrainian State University of Finance and International Trade.

Abstract. *The article concerns the results of current issues and problems of the unilateral implementation of trade measures by the European Union, taking into account the policy of diversifying markets and stimulate the supply of Ukrainian products in the EU Member States.*

Unilateral opening of the EU market, started in May 2014, led to the cancellation (or reduction) of tariffs on exports of manufactured goods and agricultural products in Ukraine.

According to the possibility of an unilateral free trade Ukrainian business was able to increase exports to the EU by 25% in dollar terms.

Agriculture and agricultural processing industry of Ukraine received the greatest benefits from the introduction of asymmetric preferences from the EU.

Thus, the EU agreed to extend the unilateral preferences for Ukraine until December 31, 2015. Accordingly, an Association agreement with Free trade area will not be applied until that time.

Suspension of implementation of the deep FTA with the EU affects primarily on the state budget revenues, quota policy, as well as on the reform and modernization of domestic enterprises, which should use the grace period to improve its competitiveness.

Key words: *Association Agreement, the free trade area, industry, agriculture, duty.*

References

1. Delegation of the European Union to Ukraine / Ukraine – impact on ATM and restrictions from Russia on exports [Electronic resource]. – Access mode: http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/documents/eu_ua/impact_atm_en.p. – 25. 09. 2014.
2. Economichna skladova Ugody pro Asociaciu mizh Ukrainou ta ES: naslidky dlia biznesu, naseledda ta derzhavnogo upravlinna. – K.: Snstytut economichnyh doslidzhen ta politychnykh consultacyi, 2013. – 127 s.
3. Mivchan V., Dzucci R. Kilkisna ocinka variantiv regionalnoi integracii Ukrainy: glyboka ta vseosiazna zona vilnoi torgivli z ES chy mytnyi souz z Rossiyeu, Bilorussiy ta Kazahstanom / V. Movchan, R. Dzucci // Seria consultatyvnyh robit [PP/05/2011]. – Berlin, Kyiv, lystopad 2011. – s. 16 [Electronic resource]. – Access mode: www.ier.com.ua.
4. Ocsnka naslidkiv ugody pro vilny torgivlu mizh ukrainou ta ES / Ahtyrko I., Blinov O., Bordiug B., Gazizyllin I., Kalachov O. ta in.; Za red. O. Shumylo. – K.: MCDP, 2007. – 319 s.
5. O. Plotnikov: mizhnarodne ekonomichne spivrobitnytstvo maye vidpovidaty nacionalnym intetesam Ukrainy [Electronic resource]. – Access mode: <http://www.unn.com.ua/ua/interview/361914-o.plotnikov:-migenarodne-ekonomichne-spivrobitnytstvo-mae-vidpovidati-natsionalnim-interesam-ukrayini/>. – 19. 05. 2011.
6. Savytskyi O. Zona vilnoi torgivli z ES: ot-ot? // Den. – 2010. – 29 jovtnia. – № 197. – S. 1, 6-7.
7. Ugode pro asociaciu Ukraina-ES: dorogovkaz reform / [Sushko O., Zelinska O., Horolskyi R., Movchan V., Solonenko I., Gumeniuk V., Trukhan V.] – K.: Fond Konrada Adenauera v Ukraini, 2012. – 53 s.
8. Novyi bazovyi dogovir maz Ukrainou ta ES: propozicii ukraïnskikh ekspertiv / [Sushko O., Horolskyi R., Shevliakov I., Shumylo O.]. – K.: Predstavnytstvo Konrada Adenauera, 2007. – 28 s. – (Seria «Politychna osvita»).
9. Shnyrkov Olexander. Peredumovy ta naslidky stvorennia poglyblenoï zony vilnoi torgivli miz Ukrainou ta ES / Olexander Shnyrkov // [Electronic resource]. – Access mode: <http://www.iir.kiev.ua/ua/press/publication/2011/04/news255.html>. – 28. 04. 2011.
10. Suchko O., Filipchuk V. Ugoda pro asociaciu z ES: chy taka vze neobhidna? // Dzerkalo tyzhnia. – 2005. – № 9 (637). – 12-18 bereznia. – [Electronic resource]. – Access mode: <http://www.dt.ua/1000/1600/49478>.
11. Verhovna Rada pidtverdyla kurs Ukrainy na evrointegraciu [Electronic resource]. – Access mode: <http://eu.prostr.ua/news/262215.html?print>. – 13. 03. 2014.
12. Rozporiadzennia Kabinety ministriv Ukrainy «Pro skasuvannia rozporiadzennia Kabinety ministriv Ukrainy vid 21 lystopada 2013 r. № 905» № 113-r vid 2 bereznia 2014 roku [Electronic resource]. – Access mode: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/113-2014-%D1%80/paran2#n2>.

13. A. Iaceniuk: Pidpysannia politychnoi chastyny Ugody pro asociaciu – vazlyvyi pershyy krok do povnopravnogo chlenstva Ukrainy v ES [Electronic resource]. – Access mode: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247126611&cat_id=244276429. – 21. 03. 2014.
14. Arseniy Iaceniuk predstavnykam biznesy: Dveri evropeyskoi ekonomiky vidkryti. Pruyshev chas dyje shvydkykh I konkretnykh rishen [Electronic resource]. – Access mode: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247218383. – 17. 04. 2014.
15. Delegation of the European Union to Ukraine / Evroparlament pidtrymav propozyciu shodo znyzennia mytnykh zboriv dlia ukrainskogo importy [Electronic resource]. – Access mode: http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/press_corner/all_news/news/2014/2014_04_03_01_uk.htm. – 03. 04. 2014.
16. Sibekina A. U. Odnostoronne vvedennia ES torgovelykh zahodiv yak factor stymuliuvannia biznesy v Ukraini / A.U. Sibekina // Zovnishnoekonomichna polityka Ukrainy v umovah integraciynykh procesiv / Zbirnyk materialiv XVII Mizhnarodnoi naukovopraktychnoi konferencii: 29 travnia 2014 r. – K.: UDUFMT, 2014. – S. 142-143.
17. Torgivla bez viyny. Pidsymky dvoh misuciv ZVT z Evrosouzom [Electronic resource]. – Access mode: <http://www.eurointegration.com.ua/articles/2014/09/23/7026239/>. – 25. 09. 2014.
18. Zakon Ukrainy. Pro ratyfikaciu Ugody pro asociaciu miz Ukrainou, z odnei storony, ta Evropeyskym Souzom, Evropeyskym spivtovarystvom z atomnoi energii I ih derzhavamy-chlenamy, z inshoi storony [Electronic resource]. – Access mode: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1678-18>. – 16.09.2014.
19. Vilna torgivla z ES. Pochaty ne mozna vidklasty [Electronic resource]. – Access mode: <http://www.eurointegration.com.ua/articles/2014/09/23/7026239/>. – 13. 09. 2014.

РЕЗУЛЬТАТЫ ОДНОСТОРОННЕГО ОТКРЫТИЯ ЕВРОПЕЙСКОГО РЫНКА ДЛЯ УКРАИНЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ ПОЛНОЦЕННОГО ФУНКЦИОНИРОВАНИЯ УГЛУБЛЕННОЙ ЗСТ С ЕС

Сибекина А. Ю.

Старший преподаватель кафедры мирового хозяйства и международной экономической интеграции Украинского государственного университета финансов и международной торговли.

Аннотация. *Статья касается актуальных вопросов результатов и проблем торговых преференциальных мер со стороны Европейского союза, учитывая политику диверсификации рынков и стимулирования поставок продукции украинского производства в страны-члены Европейского Союза.*

Одностороннее открытие рынков ЕС, которое начало функционировать с мая 2014 г., обусловило отмену (или уменьшение) тарифов по экспорту промышленных товаров и сельскохозяйственной продукции Украины.

Благодаря полученным возможностям односторонней свободной торговли украинский бизнес смог увеличить экспорт в ЕС на 25% в долларовом эквиваленте.

Сельское хозяйство и промышленность по переработке сельхозпродукции Украины получили наибольшие выгоды от внедрения асимметричных преференций со стороны ЕС.

Таким образом, ЕС согласился продлить односторонние преференции для Украины до 31 декабря 2015 года. Соответственно, до тех пор не будет применяться соглашение об Ассоциации в части зоны свободной торговли.

Приостановление процесса внедрения углубленной ЗСТ с ЕС влияет, в первую очередь, на состояние бюджетных поступлений, политику квот, а также на реформирование и модернизацию отечественных предприятий, которые должны использовать период отсрочки для повышения своей конкурентоспособности.

Ключевые слова: *Соглашение об Ассоциации, зона свободной торговли, промышленность, сельское хозяйство, пошлина.*